

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Tertia Seraphica Vinea, Sive Tertius Ordo De Poenitentia
à S.P.N. Francisco institutus**

Pauck, Engelbert

Coloniae, 1720

Caput I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64103](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64103)

CAPUT I.

Quare venerabilis Ordo Fratrum & Sororum de Pœnitentia vocetur
Ordo Tertius Seraphici P. FRANCISCI.

VI. LEO PAPA X. Bulla: *Ite & vos*
in vineam meam, quæ habetur in Bul-
rio Romano Laërtii Cherubini, fol. 443.

Hac est (inquit) sacra FF. Minorum Re-
ligio, quæ per viros Apostolicos, tanquam per
palmites extensos à mari usque ad mare, & à
flumine usque ad terminos orbis terrarum,
vino sapientia & scientia irrigavit montes, &
implevit terram. Hac est Religio sancta &
immaculata: in qua per speculum sine macu-
la Redemptoris contemplamur præsentiam,
vita Christi & Apostolorum inspicimus for-
mam, per quam primorum Ecclesia Fundatorum
ante oculos Christiana plebis reducitur
norma, qua demum nil nisi divinum, Angeli-
cum, omni perfectione refertum, nil nisi Christo
conforme representat. Ad hanc vineam ex-
colendam primo mane, Oriente jam Sole, misit
ipse Paterfamilias Angelum istum, ascenden-
tem ab ortu Solis, habentem signum Dei vivi,
B. FRANCISCUM, qui comitantibus
mira sanctitatis viris prima vita hujus jace-
ret fundamenta.... His successerunt innum-
meri Religiosi, & magnæ virtutis personæ,
quæ in orbe Catholico adeo per cuncta sæ-
cula floruerunt, & coruscarunt: ut meritis
dicti B. P. FRANCISCI Sixto V. Bulla:
Divina Charitatis, editâ VII. Maji 1586. at-
testante: sacrosancta Mater Ecclesia, jam
fœtu novæ prolis amplificata, ac Sanctorum
ejus instituti virtutibus, exemplis, ac mi-
raculis aucta, nec non quamplurimis Episco-
pis, Archi-Episcopis, Cardinalibus, Regibus,
& summis Pontificibus decorata, non possit ad
ejus imitationis ac devotionis sectanda vesti-
Vinea Seraphica.

gia non esse propensa. Hinc magnam popu-
lorum devotionem & propensionem con-
spicimus erga tantum Seraphicum Virum, &
experimur maximum devotionis affectum,
quo plebs omnis Christiana ipsius Charisma-
ta æmulatur, & ita anhelat ad gestamen sal-
tem funiculi ejus humillimi, ut cum præfato
Sixto V. de prædicto Christiano grege (seu
Christi Ecclesia) repetere valeamus; quod
adhuc quasi non contenta, quod tot, tantique
utriusque sexus Christi Fideles ad instituta
trium Ordinum ipsius, ob devotionem ad tan-
tum Patrem, relicto mundo transferint; to-
tam se velit in S. FRANCISCI devotionem,
& amorem immergere.

VII. S. Joannes à Capistrano, in suo Ter-
tii Ordinis Defensorio, (quod ALEXANDER
VII. cum aliis ejusdem Sancti scriptis die
24. Maji 1665. prævio diligenti examine ap-
probavit) hanc Vineam ex claustralibus per-
sonis, & non claustralibus compositam sic
describit: Possunt namque ex institutione
Regula prælibata tertii Ordinis nimirum
tam Clerici, quàm Laici, tam Virgines,
quàm Vidua, tam Soluti, quàm Conjugati;
Christo Domino Charitatis ardore, sanctoque
desiderio, ac piis, & iustis operibus militare,
ita: quod Seraphicus atque flammiger ille
Dux, Præco, Vexillifer, insignitus Christi
servus (FRANCISCUS) characteribus non
manu factis, ut litteris, [Bulla plumbea]
communitis, sed ne dum in animâ, verum
etiam in sacro Corpore divinis sacramentis, ac
stigmatibus IESU Christi, non ferro, vel
lapide, calamo, stylo, vel celte sculptis, sed im-
pres-

A

pres-

pressis mirabiliter, ac stupendissimo miraculo, digito DEI vivi, divino spiritu totus ebrius, omnibus omnia factus esset, ut omnes Christo Domino lucrifaceret ad salutem.

Instituerat namque primam Regulam, sub qua viventes in obedientia, sine proprio & in castitate viri solummodo valerent Altissimo militare. Instituerat & secundam, sub qua Profitentes tria vota predicta (mulieres duntaxat, Dei omnipotentis, ac virginis benedictæ unico Filio, Sponso dilectissimo, pro filiis hominum speciosissimo, & ex millibus electo, grante in aula regia vel Christi palatio nuptias castissimas celebrarent, & sicut in prima Regula Clerici simul, & Laici viri ad ipsorum quoslibet pertinentia custodirent; ita & in secundâ Mulieres pariter & Virgines normam sibi editam observarent.

Instituit etiam & tertiam: sub qua de generibus singulorum Christi fidelium, aliis Religionibus non ligati valeant Domino famulari, tam Clerici, quam Laici, Mares, & Fœmina: nuptæ, vel Virgines, ac Vidua; ex quo cantat Ecclesia sancta Dei: Tres Ordines hic ordinat, primumque Fratrum nominat Minorum, pauperumque sit Dominarum medius, sed Pœnitentium tertius sexum capit utrumque. Et iterum: sub typo trium ordinum, tres, nutu Dei prævio, Ecclesias erexit.

Hinc etenim ex ore imaginis Crucifixi ad FRANCISCUM delapsa vox intonuit, ter dicens, nomen replicans, sua typo ducatus triplicis dicens: FRANCISCE, FRANCISCE, FRANCISCE: vade, repara domum meam, qua (ut cernis) tota destruitur. Cantamus etiam de predicto Christi gloriosissimo Confessore: fac tria Tabernacula, votum secutus Simonis; quem hujus non deseruit numen, vel omen nominis. Sumentes, tria Tabernacula, pro predictis 3, statibus salvandorum, vi-

delicet: Conjugatorum, Virginum, & Continentium. Nisus est igitur predictus almus Christi Confessor viam salutis omnibus aperire, dum tres prælibatos Ordines instituit, Ecclesie salutare, quorum quemlibet signis, & prodigiis, multiplicibusque miraculis mirabiliter Altissimus insignivit. Dum videlicet primum præcellentissimis testibus Catalogo sanctorum adscriptis dignissime decoravit, videlicet: FRANCISCO, ANTONIO, & LUDOVICO, Caroli II. Regis Sicilia filio primogenito, & Episcopo Tholosano; aliisque Christi Confessoribus gloriosis.

Secundum autem præclarissimam ac excellentissimam Virginum vexilliferam apud virginum primiceriam, summamque BB. spirituum Reginam, Matrem Domini Salvatoris nostri, inter virginales FRANCISCI plantulas primam sanctissimam CLARA serenavit, prole, quod est clarum ac serenum fecit. Cui nunc adjuncta est S. CATHARINA de Bononia solemnissime canonizata à regnante summo Pontifice CLEMENTE XI. die 22. Maij. quam Canonizationem ego ipsemet Romæ vidi.

Tertium verò Regia, Reginalique Coronam, necnon & Procerum dignitate in mundo quasi perfunctorie ac velut aliud agendo per Sanctos (videlicet) Ludovicum Regem Francorum, Elisabetham Hungaria filiam, nec non Elzearium Civitatis ac Communitatis Ariani magnum Comitem in Apulia finibus Catalogo Sanctorum consignatos Christi JESU Clementia immensis, stupendis, innumerisque miraculis divinitus illustravit.

Et paulò post, infra, de terris; in quibus Communitates tertii Ordinis istius & ultimi vigeant, loquens, sic inquit.

Etiam nostris diebus in magna devotione & gratia renovatur & crescit, atque proficit, supernam largiente Clementiam, laudabilis
vitæ

vitaë meritis & exemplis tertius Ordo, florët- que nomen dicti Ordinis in splendidâ societa- te nobilium & honestarum Dominarum, sicut etiam Romæ, Neapoli, Florentiæ, Senis, Perusii, & in multis aliis locis, in Marchia Anconitana, & in aliis civitatibus, & terris Italiæ, & extra Italiam in multis partibus fidelium Christianorum, quàm maximè de præsentis invaluit, & erectus est Ordo præfatus per illustrissimum Regem quondam Jacobum, (a) qui spreto hujus sæculi vanitatibus, atque pompis, nedum solemnia monasteria suis sumptibus, & expensis construi fecit; sed etiam seipsum offerens JESU Christo sacrificium acceptabile, in Ordine prælibato, divino se cultui mancipavit, cum florida societate venerabilium personarum.

Huc usque suis temporibus S. JOANNES CAPISTRANUS de tertio agens Ordine. Sed ad majorem tertii Ordinis elucidationem nonnulla de primo Ordine commemoremus, ac deinde de secundo; ut gradatim ad tertium procedamus.

CAPUT II.

Quare Deus primum Ordinem FF. Minorum concesserit S. Romanæ Ecclesiæ?

VIII. **R**espondet S. FRANCISCUS in sua exhortatione ad FF. quæ habetur apud F. Carolum Rapinæum Ord. Min. Recoll. spirituali Regulæ expositione impressa Romæ 1711. *FF. Minores dati & vocati sunt à Deo præcipuè, ut representent Christum JESUM Dominum nostrum, & sancta ipsius beneficia, tunc à mundo quasi oblivioni tradita, & contempta, vel neglecta, in me-*

moriã Christianorum reducant, & propter hoc ipse Filius Dominus noster JESUS Christus postulavit illos à Deo Patre suo

Et 1mo. Dati sunt, ut verbo & facto sint testes & imitatores præcipui suæ altissimæ paupertatis, per omnimodam abdicationem proprietatis, & indebitæ affectionis, ac pauperem & humilem usum rerum omnium temporalium; quia sanctæ paupertatis virtus, & affectus ad eam, quasi ab omnibus ubique deserta, repudiata, & contempta videbatur, adeò: quòd amplius non inveniebatur, ubi perfectè, & integre quiesceret.

2do. Ut verbo & facto sint testes, & imitatores suæ excellentissimæ Obedientiæ; quia non solum Deo Patri suo obediens factus est pro nobis usque ad mortem Crucis, & Parentibus suis sibi longè inferioribus (videlicet sacratissimæ Virgini Matri suæ, & B. Josepho Patri putativo) subditus esse voluit, & docuit obedire, dum censum Cæsari reddidit, & reddi Jussit. Et cum de Scribis & Phariseis malis populum regentibus dixit: *quacunque dixerint vobis, facite, opera autem eorum nolite facere.* Quia, quantò magis contemptibilis præsidet, tantò magis obedientia subditi placet, & obediens meretur; maximè, si talis obediens non sit causa promotionis, nec continuationis talis mali, & insufficientis Prælati. Et perfectissimus, ac Evangelicus obediendi modus, & gradus est obedire propter Deum talibus, & aliis, non solum in his, quæ quis promisit ex Regula observare; sed etiam in omnibus, quæ non sunt contraria animæ, & Regulæ suæ sine alia limitatione, vel repressione facultatis, aut Jurisdictionis, vel obedientiæ Regularium Prælatorum suorum.

3^{tiò}. Ut sint testes, & imitatores despectus, & humilitatis Christi, per contemp-

A 2

tum

(a) An Jacobus I. Scotorum Rex qui obiit 1430. supervivente ad plures annos S. Joanne de Capist.?